

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 k

A szélsőségek és a gyűlölet ellen

Csernoch hercegprímás, gróf Csáky honvédelmi miniszter és Macdonald, volt angol miniszterelnök, az angol munkáspárt vezérének a nevét teljes joggal lehet most egy cikk keretében venni a tőlük származó azonos értelmű megnyilatkozások révén. Csernoch hercegprímás Budapesten egy banketten, Csáky honvédelmi miniszter egy képviselői beszámolón, — Macdonald pedig Budapesten jártában hangoztatott tágabb értelemben véve azonos véleményét, a szélsőségek elleni védekezés szükségességét.

Ha világnézeti felfogásban egymás mellett vannak a magyar hercegprímás és a magyar hadügyek minisztere, már ugyanezt aligha lehet elmondani Macdonaldról és íme a közös meglátás, a világ legújabb vezedelmeről táplált azonos felfogás egymás mellé hozza őket és irányt mutat az elbódított tömegnek.

A hercegprímás arra mutatott rá, hogy botor dolog az antiszemizmusnak mindenáron való hajszolása, mert inkább a pozitív kereszténység istápolására van szükség, hogy mentől hathatósabban lehessen védekezni a kereszténység valódi ellenségei, a kommunista felforgatók ellen.

A honvédelmi miniszter így beszélt: „A szélsőséges elemek ostroma ellen hívom hareba az ország józan népét”. „Mindenki saját testén tapasztalhatta, hova vezet a balról álló szélsőségek diadala”. A jobboldali szélsőségekkel szemben is nagy igazságot állított fel, mondván: „A gyűlöletnek nincs helye a vallásban s azt, aki nincs a mi vallásunkon, az emberi közösségből kiközösíteni nem lehet”.

És végül jegyezzük ide Macdonaldnak ama célkitűzését, hogy lehetőleg és mentől előbb minden országban megtörténjék az intézkedés a szociáldemokrata pártok keretein belül, hogy az utóbbi időben sürűn jelentkező bolsevista és szélső jobboldali megmozdulásokat preventív ártalmatlanná tegyék.

Íme a három megnyilatkozás, — mely más-más utakon, de egy cél felé halad, három okos beszéd, a mely bevilágít abba a dszangelbe, melybe jobbról és balról szédítik a népet, ahol természetik mesterséges gyűlöletet, egyik oldalon felferre festve, másik oldalon vörösré. Láthat, akinek szemé van, hallhat, akinek füle van.

A szélsőségek ellen a harcot igen is fel kell és fel lehet venni: a fenti nyilatkozatok után pedig meg lehet állapítani, hogy erre a harcra lehetne és kell is közös frontot találni, melyen egymás mellett vállgár és munkás kezét foghatna — ha a vezetők példáját követik.

Nagy botrány, verekedés a nemzetgyűlésen

Botrányba fulladt Eckhardt felszólalása, melyben védeni akarta Guzával való paktálását — Szenvedelmes felszólalások Eckhardt vesszőfúttatása

Gömbös tetteleg inzultálta Fábiant

Budapest, okt. 20. A nemzetgyűlés mai ülését fél 12-kor nyitotta meg Szécsényi Béla elnök.

A diplomaták karzatán helyet foglal Macdonald volt angol miniszterelnök lord Arnold társaságában.

Az ülés megnyitása után az elnök bejelenti, hogy Eckhardt Tibor napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Eckhardt Tibor: Az elmúlt napokban a budapesti sajtóban számos támadás ért legutóbbi működésemmel kapcsolatban. Megszoktam ugyan, hogy mikor a zsidó-probléma kerül szóba... (Derűlttség a szocialista párton.)

Eckhardt Tibor: — Méltóztassék megengedni, hogy elmondjam, mi-főle meggondolások késztettek arra, hogy az anti-bolsevista és antiszemita érzelmeim... (Nagy zaj a baloldalon és a szélsőbaloldalon.)

Pikler Emil: Antimagyar!
Fábian Béla: Az erdélyi magyarok gyilkosai! (Zaj.)

Eckhardt Tibor: Arról volt szó, hogy amikor a nemzetközi destruktív szervezetekkel rendelkezik, — hogy ezzel szemben meg kell találni a nemzeti társadalmaknak az egymással való összeköttetést.

Fábian Béla: Az erdélyi elnyomókkal! A gyilkosokkal!

Eckhardt Tibor: Kizárólag és egyedül egymás felfogását, gondolkodását és gondolatait akartuk megismerni és együttműködést akartunk létesíteni a bolsevista és nemzetközi zsidó veszedelemmel szemben. (Óriási zaj a szélsőbaloldalon.)

Fábian Béla: — Véletlenül sem mond igazat.

Eckhardt Tibor: Sohasem volt szó arról, hogy mi itt bárkit is ünnepeztünk volna. Még a régi magyar szokásokkal sem törődtünk,

még egy komoly vacsorát sem rendeltünk a tisztelőinkre. Komoly politikusok, egyetemi tanárok ültek a zöld asztalhoz tárgyalni.

Várnai Dániel: A zöldséges asztalhoz! (Óriási zaj.)

Nagy Vince: A keresztény magyarokat is elnyomják!

Budai Dezső: Nem nyomják el.

Tomboló vihar tör ki a bal- és a szélsőbaloldalon. A képviselők felugrónak és a padokat verve kiáltják Budai felé:

— Pfüj, pfüj!

Pakots József hangja kisüvit a lármából: — Szégyelje magát, piszok fráter!

A szocialisták kórusban kiáltják Budai felé: — Piszok, aljas fráter! Piszok! Piszok! — Csak ez az egy szó hangzik ki a folytonos lármából. A képviselők állandóan a padot verik.

Fábian Béla torkaszakadtából kiáltja: — Piszok, aljas!

Az óriási viharban az elnök hasztalanul rázza a csengőt, végül szóhoz tud jutni és Nagy Vincét rendreutasítja.

A zaj egyre erősödik.

Az elnök az óriási viharban elhagyja helyét és kijelenti, hogy az ülést öt percre felfüggeszti.

Óriási a zaj a teremben, csak Fábian Béla éles hangja süvit keresztül a lármán:

— Ezek a magyar fajvédők! — Zsidó ügyet nem tesz!

Közben a fajvédő képviselők és a szocialisták között izgatottan vitatkozó csoportok alakulnak ki. Percről-percre nő a láрма, csak néha tör át a zivajgt egy-egy képviselő szava.

Fábian Béla (Eckhardt felé): — Maguk nem voltak a harctéren. Mi ott voltunk és harcoltunk a hazáért. Maguk idehaza voltak.

Gömbös inzultálja Fábiant

A hangulat egyre izgatottabb lesz. Gömbös Gyula közvetlenül Fábian Béla elé áll és fenyegető magatartást tanúsít.

— Ne kiabálj! — mondja kiméltelen hangon Fábianak.

— De igenis kiabálok, — kiáltja vissza Fábian. — én a harctéren voltam, harcoltam, ti idehaza voltatok.

Már-már úgy látszik, hogy tett-lecsessége kerül a sor Gömbös és Fábian között, amikor Pakots József és Nánássy Andor közbelépésükkel elhárítják a készülő inzultust.

A további vitatkozások alatt — Gömbös lassan Fábian elé megy és valamit akar neki mondani. — Fábian azonban, aki a szélsőbaloldali első padonában egészen egyedül áll, megelőzi kiáltásával Gömböst:

— Magával különben nem tárgyalok a Zsilinszky-affér óta!

Gömbös erre szorosán Fábian elé lép: — Mit mondasz, te nem állsz

velem szóba?

És a következő pillanatban elkapja a meglepett Fábian Béla nyakát, azután megfogja az állát a természetű Gömbös a jóval alacsonyabb Fábian két fülét és megrázza.

Egy pillanat alatt óriási tumultus támad körülöttük. A képviselők odarohannak. Peyer Károly elkapja és eltaszítja Gömböst, öklök emelkednek a levegőben, az óriási tumultusban azonban nem látni, — hogy Gömbös Gyulát is érték-ütesek.

— Szégyen! Gyulázat! Pfüj! Aljasság! — kiáltják a képviselők Gömbös felé, aki izgatottan, remegő hangon kiáltja vissza: — Ti nem álltok velem szóba? — A fene egye meg!

Ezalatt a képviselők egy másik csoportja Fábian Bélát veszi körül, és csitítgatja.

Az ülésterem közepén izgatottan diskuráló képviselők csoportjából egyszerre kihallatszik Sütő József hangja, amint a tőle pár lépés távolságra álló Gömbös Gyula felé kiáltja: — A harctéren nem volt ilyen legény!

Gömbös Sütőre akar rohanni.

— Nekem mondtad? — kiáltja, — de lecsitítják és elvezetik.

Peyer kiáltja ekkor Gömbös felé: — A harctéren nem reszkirozta a bőrét.

Negyedegy tájban végződött a szünet, azután az elnök újból megnyitotta az ülést.

Eckhardt Tibor folytatja beszédét: Ha a frontok között az ellenséggel összeülök, hogy a nemzetemet megszabadítam a veszedelemtől, a bolsevizmustól, vagy a nemzetközileg megszervezett zsidóság világhatalmi törekvése ellen küzdjek, ebben az esetben nemzetem érdekében jártam el. (Derűlttség.)

Nagy Vince: Hat minden bitang ságot el lehet követni? (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Eckhardt Tibor: Amikor augusztus 18-án, Ferenc József születése napján a bécsi Burgban tizezer cionista összejöhött, hogy a zsidók világhatalmi törekvéseiről tanácskozzék....

Sándor Pál: Aki cionista, az nem magyar.

Eckhardt Tibor: Én a zsidót soha sem tekintettem magyarnak.

Sándor Pál: Ha én engem nem tekint magyarnak, azért én még

mindig magyar vagyok. (Nagy zaj.)

Cuza is jó keresztény Eckhardt szerint

Eckhardt Tibor: Az uraknak fáj minden szavunk, ami a zsidó veszedelemre vonatkozik. Mindenről szabad beszélni, csak a zsidó veszedelemről nem, mindenkiel szabad összeülnünk, csak azokkal nem...

Szedes Ferenc: Akik tönkreteszik a magyar kisebbségeket!

Eckhardt Tibor: ...akik a zsidó világuralmi törekvések ellen akarnak összefogni. Keresztény ember vagyok és Cuza is jó keresztény, meg akarjuk védeni a kereszténységet.

Rupert Rezső: Ezt bízzák a római pápára!

Eckhardt Tibor: Mikor számos olyan törekvést látunk, amely azt célozza, hogy a bolsevisták kiterjeszthessék uralmukat, amikor azt a sok propagandát láthatjuk, a mellyel a bolsevisták a Balkánt elárasztják és amikor nemrégiben Budapesten is felítotte ismét fejét a bolsevista veszedelem...

Peyer Károly: Ezt is maguk csinálták! Maguk szervezték Vágikat.

Rupert Rezső: Megérjük, hogy Kun Bélával szövetkezik Eckhardt — csak hogy a maga rongy érdekét előmozdítsa.

Eckhardt Tibor: Az áruló Károlyi-kormány belügyminisztere, aki most hangosan kiabál ellenem, tartóztatott engem, hogy ne merjem védelemmel menni idején a magyar integritást. (Felkiáltások a szocialistáknál: Hol, hol akarta védelemmel?)

Rupert Rezső: Lement Szegedre biztos fedezékbe!

Nagy Vince: A háború alatt hol védte az országot?

Klári Ferenc: Ott, ahol vezére, a vezérkari kapitány ur.

Gömbös Gyula (dühösen): Én ott voltam a harcban.

Klári Ferenc: De a Hinterlandban!

Eckhardt Tibor: Önöknek nincs joguk beszélni arról, hogy mi árulók vagyunk. A nacionalista szervezet, amelyet mi akarunk megalapozni, ha meg van régebben, akkor megvédtük volna vele az ország határait.

Felkiáltások a szocialistáknál: Eckhardt egyedül a nagyantant ellen.

Nagy Vince (gunyos közlegyintéssel): Hőbortos ember maga barátom! (Derűtség a baloldalon).

Buday Dénes kér ezután személyes kérdésben szót.

— Én nem ismerem Cuza professzor urat — mondja —. Azt tudom csak róla, hogy a magyarok ellensége.

Malasits Géza: Ez az! És a maga barátai összeülnek vele!

Buday Dénes: Azt tudom csak róla, hogy keresztény ember és hogy a keresztények érdekében tárgyalt.

Rupert Rezső: Szép kis keresztény ember. Elyomja a keresztény magyarokat!

Buday Dénes: Félreértették szavait, mert én nem mondtam azt, amiből a sajnálatos tumultuózus jelenet keletkezett.

Napirend

Ezután rátérnek a napirendre.

Dréhr Imre előadó ismerteti a Rockefeller-alapítványról szóló javaslatot. Hálával emlékszik meg arról a hatalmas alapítványról, amellyel Rockefeller a magyar közegészségügyi intézmény felállítását lehetővé tette.

Vass József népjóléti miniszter néhány megjegyzést kíván tenni a javaslatra. Hála és elismerés hangján mond köszönetet azoknak, akik

elősegítették ennek az intézménynek a megvalósítását.

Alföldy Béla örömmel fogadta a javaslatot. A támogatás bármennyire örvendetes, de egyedül még nem elég, nekünk magunknak is segíteni kell, ha azt akarjuk, hogy közegészségügyünk megjavuljon.

Nagy Vince válaszol Eckhardtnek

Nagy Vince személyes kérdésben szólal fel. Eckhardt Tibor öt úgy aposztrofálja, mint „az áruló Károlyi-kormány belügyminiszterét”. Eckhardtnek ez a kijelentése ellenmondásban előbbi mondatával.

Peidl Gyula: Nem először és nem utoljára.

— Eckhardt Tibor előbbi mondatában ugyanis azt állította, hogy nem helyteleníti, ha azonos gondolkodású emberek egymással leülnek tárgyalni, sőt azt sem tartaná lehetetlennek, ha fegyveresen egymással szemben álló nemzetek tagjai is összeülnek közös tanácskozássra.

— A megállapítás után, amelyet én — mondja Nagy Vince — túlzónak tartok és nem irok alá, azzal vádolta a Károlyi-kormányt, hogy hazaáruló volt.

Holnap újabb viharok

A Hirlapírók előtt Fábian Béla kijelentette, hogy holnap interpellációiban kormányválaszt akar provokálni arra a kérdésre, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete, mint társadalmi egyesület foglalkozhat-e egyáltalán nemzetközi tanácskozások megrendezésével. — Ezenkívül természetesen fel fogja sorakoztatni azokat a szempontokat is, amelyek politikai és erkölcsi szempontból szólnak az ilyen tanácskozás ellen.

A parlamenti inzultus ügyében megindult a lovagias eljárás

Az üléssteremben történt botrány, amely páratlan a második nemzetgyűlés történetében, a folyosón is élénken foglalkoztatta a képviselőket.

MacDonald a mai ülés kezdetén a diplomáciai karzaton tartózkodott és csak akkor hagyta el a Házat, amikor Eckhardt beszéde közben a nagy zaj miatt az elnök fel függesztette az ülést.

Fábian Bélának Gömbös Gyulára tett megjegyzését egyesek természetesen találják, mert Fábian addig nem beszélt Gömbös Gyulával, amíg a Fábian és Zsilinszky

— Figyelmébe ajánlom Eckhardt Tibor urnak, hogy Károlyi Mihályról a túlzó nacionalista Clemenceau egy hiteles francia képviselőházi napló jegyzetel alapján a francia nemzetgyűlésen azt mondta, hogy Károlyi a területi integritás alapján volt hajlandó bekötésre.

— **Eckhardt Tibor ne tanítson ki bennünket hazafiságra.** (Helyeslés a baloldalon.) Tiltakozik annak az Eckhardtnek kijelentése ellen, aki ma elvártaival egyetemben oly szégyenteljes álláspontot foglalt el a parlamentben. — **Eckhardtnek, mint politikusnak tudnia kellene, hogy ki az a Cuza professzor,** hogy Cuza áll annak a mozgalomnak az élén, amely Erdélyben nem tűri meg, hogy magyar anyanyelvű izraelita vallású polgárok magukat magyaroknak vallhassák.

Zsitvay Tibor alelnök félbeszakítja Nagy Vincét és figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Nagy Vince hivatkozik arra, hogy amikor üdvözlőtűket küldtek a francia radikális párt kongresszusára alkalmából, őket hazaárulóknak nevezték el és azt kívánták, hogy tartóztassák le őket.

Az ülés három órakor ért véget.

Kat is, amelyek politikai és erkölcsi szempontból szólnak az ilyen tanácskozás ellen.

Politikai körökben ezek után arra számítanak, hogy a nemzetgyűlés mai viharai Fábian holnap interpellációjával kapcsolatban meg fognak ismétlődni, és újból fel fogják korbácsolni a politikai szenvedélyeket.

Között támadt lovagias ügy, amelynek későbbi folyamánvásképen Fábian segédével, Hajdu Marcellel szemben Gömbös Gyula is segéd, véglegesen elintézve nincs.

Egy órakor megjelent a folyosón Hajdu Marcell dr. ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag, Fábian Béla jóbarátja. Hajdu a demokratapárti képviselőkkel beszélgetett, azután félrevonult Pakots Józseffel. Fábian Béla ugyanis Hajdu Marcelt és Pakots Józsefet kérte fel, hogy nevében Gömbös Gyulától lovagias elégtételt kérjenek.

Az egységes párt egyrésze a tizezres osztószám mellett van

Eltérő vélemények az új pénzről

Budapest, okt. 20. Az egységes párt csütörtökön értekezletet tart, amelyen több aktuális kérdés kerül megvitatásra. Nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben az értekezlet elé, mert itt kerül először megvitatásra a pénzügyminiszternek az új pénz bevezetésére vonatkozó javaslat.

Almásy László, az egységes párt ügyvezető alelnöke, már részben megállapította az értekezlet napirendjét és az egységespárti képviselők álláspontját az új pénzzel szemben a következőkben világította meg:

— **A párt az új pénz bevezetésének kérdésében nincsen egy véleményen.** A csütörtöki értekezleten a gazdasági szempontok objektív mérlegelésével fogjuk ezt a kérdést megvitatni. Sokan vannak, akik a tizezres egység mellett foglalnak állást. Ezek a maguk véleményét már többször kifejtették előttem és

azon a véleményen vannak, hogy ez az osztószám a gazdasági élet gyakorlati szempontjait tekintve, sokkal megfelelőbb mint a 12.500-as osztószám. Ezzel az osztószámmal ugyanis a számolások igen komplikálttá válnak.

— Az egységes párt rendkívül nagy elismeréssel és méltánnyal van a pénzügyminiszter munkájával szemben, de az új pénz annyira gyakorlati kérdés, hogy bizonyos megvitatás feltétlenül szükséges, — de természetesen csak a tárgyilagos fizikai szempontok lehetnek irányadók.

Musztat és újbot veszek
Hatvan-u. 22. Telefon 14

Csatornát építenek és javítanak a Nyírségben

Az Alsó Nyírvízszabályozó Társulat tegnap délelőtt a város háza kistanácstermében ülést tartott. A megbeszélés tárgya a csatornahálózat fejlesztése s a meglévő fenn tartásának kérdése volt. A társulatnak 1 milliárd és 53 millió koronára van szüksége, amiből a csatornahálózat fejlesztésére 175 millió kell. Az árteres területen holdanként 30 ezer korona a járulékok. A szükségletre 1 milliárd és 65 millió korona a fedezet, amiből a járulékok címén 725 milliót a földbirtokosok fizetnek.

1924—25. évre a csatornahálózatot teljesen átalakították és most a társulat áttér a békeidőben követett gyakorlatra, nevezetesen arra a fenntartási módra, hogy éventéként a hálózat egy harmad részét tisztítja.

A társulat ezt a munkát most végzi és ennek költségei 584 millió koronába kerülnek.

Csatornahálózat fejlesztésére, — vagyis olyan területen, ahol még nem volt, csatornák építésére 175 milliót fordítanak.

Katonai támadás a török határon Anqta ellen

Páris, október 20. Az esti lapok hírek közölték Konstantinápolyból, hogy a török határon élénk katonai készülődések folynak a török és angol mosuli ellentéték miatt. *Bizonyos határhelyeken jelentékenyen megerősítették a török helyőrségeket, de a Dardaneléket nem zárták el. Egyelőre csak az előkészületeket tették meg, úgy, hogy a tengerszoros elzárása néhány óra alatt megtörténhet.*

A török hadsereg **Musztafa Kemal** jelenlétében hadgyakorlatokat végzett. A köztársaság elnöke ez alkalommal beszédet mondott, amely azzal végződik, hogy a legnagyobb bizalommal nyugtathatja meg a török népet arról, miszerint a hadsereg a leghatalmasabb ellenféllel szemben is a siker reményében képes szembeállni.

Gr. Berthold Szombathelyen

Szombathely, október 20. Gróf Berthold Lipót, az osztrák-magyar monarchia egykori külügyminisztere családjával együtt tegnap Szombathelyen tartózkodott, ahol gróf Mikes János megyéspüspöknek volt a vendége.

Mit ír a Szózat

a parlamenti botrányról

Politikai körökben élénken perfraktáltak azt, hogy a Szózat, Gömbösnek a lapja miként írta meg a mai parlamenti botrányt. Az inzultusról ilyen cím alatt ír a Szózat: „Megrázták Fábian fejét, mint a tökört”. A cikk miatt Fábian sajtópört indít.

Lendvai Istvánt fennmentette a kuria

Budapest, október 20. Lendvai István „Bucusi Budától” címen cikket írt, amely miatt az ügyészeg hitfelekezeti izgatás címén vádat emelt ellene. A büntető törvényszék Lendvait a vád alól fennmentette, míg az ítélőtábla büntetésnek mondta ki és 7 napi fogházra ítélte el. Ma tárgyalta az ügyet a kir. kuria és az ítélőtábla ítéletét megsemmisítve, az elsőfokú bíróság ítéletét emelte jogerőre.

Vita az államfő tiszteletdíjáról, a palota- őrségről, udvarnagyi bíróságról

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága megbeszélte a költségvetés tárgyalását

Budapest, okt. 20. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen elsősorban az ugynevezett kisebb tárcák költségvetését tárgyalták. Örfy előadó kifejti, hogy a kormányzó tiszteletdíja teljesen változatlan, valamint a kormányzóság kiadásai is. A miniszterelnökségnél a kiadások terén óriási a csökkenés.

A részletes tárgyalásnál Bethlen István gróf miniszterelnök az első fejezethez szólva utal arra, hogy a kormányzó tiszteletdíja idáig 49 ezer aranykoronában volt megállapítva. Tekintettel arra, hogy ez az összeg csekély és hogy pénzügyi helyzetünk megengedi, most amikor a tisztségviselő helyzetén is javítottak, helyesen tennék, ha a kormányzó tiszteletdíját némileg magasabb állapotban megállapítják, úgy hogy jobban megfeleljen az államfő méltóságának. — Indítványozza, hogy ezen a címen 80 ezer aranykoronának megfelelő összeget állítsanak be a költségvetésbe. Azt hiszi, hogy ezzel csak részben honorálják azokat a szolgáltatásokat, amelyeket a kormányzó a nemzetnek teljesít és az ország nem megy el addig az összegig, amely meghaladná a hasonló viszonyok között levő más államok helyzetét. — Utal arra, hogy Németországban az államfő tiszteletdíja 120.000 aranymárka és ezenkívül még reprezentációs alapok állanak rendelkezésére. Általában mindenütt lényegesen magasabbak azok a tételek, amelyeket ilyen címen kiadásba helyeznek.

Peyer Károly és Várnay Dániel nem fogadják el a miniszterelnök indítványát.

Dréhr Imre szerint Peyer és Várnay pártsempontról utasítják vissza az indítványt. Amikor eljutottunk odáig, hogy a kormány gondoskodhatik a tisztségviselő jobb el látásáról, akkor kívánatos, hogy az államfő tiszteletdíját is felemeljék. Az emelés összege különben is oly csekély, hogy a bizottságnak vita nélkül kellene csatlakoznia az indítványhoz.

Bethlen István gróf miniszterelnök esodálkodik azon az ellenzésen, amelyben az indítvány bizonyos oldalról részese. — Indítványa a sua sponte történt és szó sincs arról, mintha arra az államfő kérte volna fel. A kormányzó nem is tud indítványának erről az előterjesztéséről. Egy államfőnek akár kis, akár nagy állam feje, kötelességei vannak, mert ő képviseli az ország méltóságát. Ezt bizonyos formák között kell teljesítenie, amely pénzbe kerül. Nem lehet kívánni egy állam főtől, hogy vagyonos ember legyen és saját vagyonának költségével ráfizessen erre a méltóságra, amelyet a polgárok bizalma ró ruház. Ha az ausztriai államfő tiszteletdíját nézzük, azt látjuk, hogy bár Ausztriának csak 6 millió lakosa van, jóval nagyobb a mienknél. A kérdés megítélésénél figyelembe kell venni azt is, hogy a kormányzóság beállított kiadási tételei nagyrészt olyanok, amelyeket az államnak teljesítenie kellene még akkor is, ha nem volna államfő.

Az első fejezetet ezután a bizottság a miniszterelnök módosító indítványával elfogadta.

A második fejezetnél Peyer Károly indítványozza a palotaőrség tételében felvett összeg törlését.

Várnay Dániel visszautasítja Dréhr Imrének a pártsempontra tett utalását. A kormányzóság kiadásai tulságosan nagyok. Azt fejtette ezután, hogy a palotaőr-

ségre véleménye szerint semmi szükség nincs.

Bethlen István gróf miniszterelnök a palotaőrség kérdésében megjegyzi, hogy Ferenc József idejében annyi volt az őrszolgálat el látása, mint sok más szolgálati ágé, mert az őrséget a katonaság létszámából vezényelték ki. A mai rendszer bevezetése a 35.000 főben kontingentált hadsereg mellett nem lehetséges. Ez volt az oka annak, hogy a palotaőrséget, mint külön státust feremtették meg. — Bárki volna is a királyi palotában, legyen az akár köztársasági elnök, az államfő biztonsága céljából feltétlenül szükség van az őrszemélyzetre. Természetes, hogy semmi szükség nincs nagyobb őrszemélyzet tartására, mint amennyi szükséges és elégséges. A kormány ezek tekintetében is nagy megszorításokat vett fel, ezek azonban ebben a költségvetésben még nem érvényesülnek. Pénzben kifejezve ezen a téren körülbelül 2—3 milliárd korona megtakarítását fogják elérni. A kormány éppen ezen a ponton akar példát adni a többi tárcának a takarékosági elv alkalmazására.

A bizottság a második címet Várnay indítványának elvetésével változatlanul elfogadta.

Várnay Dániel kérdést intéz a főudvarnagyi bíróságra vonatkozólag, amelyre szerinte semmi szükség nincs. Éppen ezért az idevonatkozó kérdést törlését indítványozza.

Bethlen István gróf miniszterelnök rámutat arra, hogy a trianoni békeszerződés következtében a főudvarnagyi bíróságra külön feladatok hárulnak.

A bizottság Várnay Dániel javaslatának elvetésével a negyedik címet változatlanul elfogadta.

Több hozzászólás után a miniszterelnökségi tárca költségvetését a bizottság elfogadta.

Az igazságügyi tárcá

Következett az igazságügyi tárcá költségvetési előirányzata, amelyet Eörfy Imre előadó ismertetett. A kiadások túlnyomó része személyi természetű. Kifejezi azt a kívánságát, hogy a bíróságok különleges közigazgatási foglalkoztatása minél kisebb térre szoríttassanak. Rendkívül fontosnak tartja, hogy a külön bírói státus továbbra is fenntartassék. Az előadó jelentéséhez Peyer Károly szól hozzá, aki kérdést intézett a kormányhoz, hogy nem látja elérkezettnek az időt az amnesztia rendelet gyorsabb végrehajtására.

Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelenti, hogy ezt a kérdést állandóan szövegben tartja. Nyolevan-nál nem több azok száma, akik kommunistaüzelmek miatt ítéltettek el, de a letartóztatottak között csupán egy van, aki csak politikai bünteselekményt követett el, mert a többit ugynevezett közönséges bünteselekmények miatt ítélték el. Reméli, hogy az egész kérdést rövi deesen sikerül leérinteni.

A bizottság ezután az igazságügyi költségvetést, mind általános-ságban, mind részleteiben elfogadta.

Anonyvi nyelvtudás

Szombathely, október 20. Az egyik szombathelyi lap értesülése szerint gróf Anponyi Albert családjával együtt szerdán Vas megyébe érkezik, hogy meglátogassa Csányvő-apatiban azt a birtokot, amely ezen túl neki és családjának otthont fog nyújtani.

A jegyzők a rendtörvény becikkelyezését kívánják

Budapest, okt. 20. Ma délelőtt 9 órakor kezdődött a régi országház tanácsstermében a községi és körjegyzők országos központi testületének idei rendes közgyűlése. A közgyűlésen mintegy 300 jegyző jelent meg. A szakminiszterek képviselték magukat, valamint több nemzetgyűlési képviselő is megjelent.

A közgyűlést dr. Koncz János nyitotta meg nagyobb beszéddel, majd Terstyánszky Kálmán államtitkár a belügyminiszter nevében üdvö-

zölte a jegyzőket.

A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya a falvak nemzetellenes fel-revezetése elleni állásfoglalás volt. Ebben az ügyben kimondották, — hogy Magyarország jegyzői kara a nemzetközi felforgató elemek letűrésére a rendtörvény becikkelyezését kívánják.

Tiltakoztak a jegyzők a beteg-ápolási és gyermekvédelmi költségeknek a községekre történt áthárítása ellen és kérték az aljegyzői és segédjegyzői címzés eltörlését.

Ahol életveszélyes gazdatisztnak lenni

Egy gazdatiszt két támadóját leiötte

Kecskemét, október 20. Kecskemét határában, a gróf Vigod-féle birtok egyik gazdatisztját, Markó Gézát megtámadták a munkások, akik közül egyet megsebesített, — egyet pedig agyonlőtt. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy az egyik földműves munkás Markó gazdatisztet fejből lötte egy félméteres járomszöggel. Szorongatott helyzetében a gazdatiszt agyonlőtte idősebb Matkovic Markó földművest. Nem érdekeltlen megjegyezni, hogy a grófi birtokon ha-

sonló konfliktus a munkások és a gazdatiszt között nem első ízben fordult elő. 1919-ben Bitó gazdatisztet agyonverték, legutóbb pedig Ricsa Rezső gazdatisztet összezúzóalkozás közben megszurkálták. Ricsa a napokban halt bele súlyos sebesülésébe. Markó Gézát ma letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. Vallomásaiban elmondta, hogy már régebben fenyegették és a bérlet utasítására vett magához revolvért.

Három nappal az elfegyverzése után agyonlőtte magát egy szép pesti urleány

Titokzatos öngyilkosság a fővárosban

Budapest, október 20. Ma délelőtt tíz órakor tragikus és óriási részvételt keltő öngyilkosság történt a Lipót-körút 13. számú házban, amelynek a III. emelet 1. szám alatti lakásában lakik Engel Armin, a Budapestvidéki Kőszénbánya Rt. vezérigazgatója. A vezérigazgató két nap óta gyengélkedik, ágyban fekvő beteg. A család többi tagjai ma délelőtt nem tartózkodtak otthon, csak Engel Armin leánya, Engel Ilona 18 éves urileány, akit három nappal ezelőtt jegyzett el egy előkelő családból származó, igen jó állású fiatalember.

Tíz óra tájban az egyedül tartózkodó leány szobájából revolverdörrenés hangzott ki és mire berohantak a szobába, akkor a fehér leány-szoba pamlagán vérbeborulva, átlőtt szívvel, haldokolva találtak a 18 éves szép fiatalleányt. Azonnal értesítették a mentőket, de mire azok megérkeztek, a leány már kiszorodott.

A gúnyhaborult és végtelenül kétségbeesett család semmiféle információt nem ad a tragikus öngyilkossági esetről. Mindössze annyit szivárgott ki, hogy a fiatalleány tegnap levelet kapott. A levelet csak a borítékát találták meg.

Az életunt urileány egyik ismerőse elmondotta, hogy Engel Ilonka négy nappal ezelőtt jegyezte el magát. A fiatalok nagyon szerették egymást. Állandóan együtt voltak és úgy látszott, hogy a leány rendkívül boldog. Most azután, hogy a váratlan öngyilkosság megtörtént, meg kell állapítani, hogy csak valamely szerelmi bánat, vagy incidens lehet az oka a tragikus esetnek. — Annyi azonban bizonyos, hogy tegnap egy levelet kapott, de hogy ebben a levélben mi van azt senki sem tudja.

A szerencsétlen Engel Ilonka holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A család azonban a rendőrséghez fordult, hogy mellőzzék a boncolást, mivel kétségtelen, hogy öngyilkosságról van szó. A rendőrség a boncolás mellőzése ügyében holnap délelőtt dönt

móbul. A volt angol miniszterelnök ma délig volt itt, egy órákor utazott el Budapestről Bécsbe, hol éjszakára megszáll, onnan Prágába utazik, Prágából Brüsszelen át Londonba megy. Utazása, — mint Lord Arnold újból hangsúlyozta — teljesen magántermészetű, de megragadta az alkalmat, hogy egy cseh, mint a belga szociáldemokrata párt vezetőivel felvegye az érint kezést.

Klebsberg Berlinben

Berlin, október 20. Klebsberg Kunó gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter ma ideérkezett. — Este Schmidt-Ott, volt kultuszminiszter látta vendégül vacsorán. — Holnap a közoktatásügyi miniszteriumhoz tartozó tudományos intézetek meglátogatása van programon.

MacDonald látogatása a parlamentben

Budapest, október 21. Ramsay MacDonald, volt angol miniszterelnök tegnap megjelent a magyar parlament épületében is.

Szeitovszky házelnök fogadta a volt angol premiert és barátját, a kihez csatlakozott gróf Bethlen István miniszterelnök is. Szeitovszky házelnök szobájában több, mint fél óráig tanácskoztak.

A tanácskozás tárgyról semmiféle hír nem szivárgott ki.

MacDonald ezután a kíséretében levő urakkal helvét foglalt a nemzetgyűlés termében, a diplomaták részére fenntartott korzaton. Rövid idő múlva, amidőn Eckhardt körül a vihar kitörésben volt, MacDonald felállt és a készülő botrány elől eltávozott a nemzetgyűlés ter-

A város megkönnyítési bérlelnek nehéz helyzetét

A gazdasági bizottság végleg még nem döntött — Három milliárdnyi engedély

Legutóbb írtunk arról a mozgalomról, melyet a város bérlői indítottak az iránt, hogy a mai viszonyok szerint túlmagas bérösszeget szállítsák le. A törvényhatósági bizottság a bérlők anyagi helyzetének könnyítésével már két ízben is foglalkozott, amikor átlagösszeben állapította meg a béreket és a hátralékot négyhavi váltóval meghosszabbította. Összesen 4,8 milliárd értékű váltót nyújtottak be a bérlők a házipénztárhoz és ebből 3,6 milliárdnyit leszámítottak.

Másodszor akkor foglalkozott a közgyűlés a bérlőkkel, amikor azt kérték, hogy a város hacsak ki őket a szerződéses kötelezettségük-ből. Ekkor úgy határozott a törvényhatósági bizottság, hogy senkit sem hacsak ki, ellenben vizsgálat tárgyává tételét rendelte el annak a körülménynek, hogy a városi bérlők közül kinél mutatkozik olyan súlyos gazdasági helyzet, ahol bizonyos könnyítések engedélyezése indokolt volna. Ennek kivizsgálására és jelentéstételre bizottságot küldtek ki, mely Zöld József tanácsnokból, a gazdasági ügyosztály vezetőjéből, Steinfeld István és Horváth István voltak a tagjai. Horváth akadályoztatása miatt Miszty Károly dr. főügyész működött közre a javaslat megszerkesztésében.

A megszerkesztett javaslatot tegnap délután négy órakor kezdődött gazdasági bizottság ülésén ismertette az elnöklő Zöld József tanácsnok.

A bizottság megállapította, hogy általában a bérek túlságosan magasak, különösen a bérlők ára túl nagy, továbbá a városi földek nagy részén a termés katasztrófálisan rossz volt. A túlmagas béreknek oka az, hogy konjunktúrális viszonyok voltak, amelyek a tapasztalt gazdát is tévedésbe ejtették.

A bizottság azt javasolja, hogy a termény helyett pénzbeli béreket állapítsanak meg, még pedig lehetőleg mérsékeltet.

A bizottság javaslata úgy szól, hogy a bérlői szerződésben 1925 január elsejétől kezdődően — tehát visszamenőleg — egy mázsa buza helyett 350 ezer, egy mázsa rozs helyett pedig 250 ezer korona, mint fix pénzügyi köztessék ki, még pedig a szerződés egész tartamára. Az új pénzügyi életbelételese esetén rövid közgyűlési határozattal ezt az összeget át lehet számítani az új stabilpénzre.

A bizottság az indokolásban kifejti, hogy ilyen viszonyok között a város is megtalálja a maga számítását és a bérlőkön is segítenek. Figyelembe vették ennél a javaslatnál azt is, hogy azelőtt az összes terhek a várost sújtották, míg most az adó, a biztosítás, a viharok stb. stb. a bérlőt.

A különösen drága a bérlőnél a kiküldött bizottság azt javasolja, hogy 10-15 százalékkal csökkentse a haszonbéréket, ez év elejéig visszamenőleg.

A rossz természettel sújtott bérlőknek nem haszonbérleszállítást eszközölnek, hanem ideiglenes segítyt adnak. Így a Belső és Külsőhat, Nagyalomzug és a hortobágyi csárda évi bérének egynegyed részét elengedik, a megmaradó háromnegyed részét pedig elosztják az egész bérlői idő tartamára, tehát addig tartó halasztást adnak és pedig 9 százalékos kamattal.

A halasztással, amelyet a négy bérlőnek adnak, ahonnan tehát a bevétel nem folyik most be, 3039 millió bevételelesőkkel áll elő.

A bizottság javasolja, mondja ki a közgyűlés, miszerint a haszonbérlek helyzetével újból foglalkozni nem kíván. A hortobágyi csárda bérlőjével szemben, aki már öt-negyedével hátralékban van, a kedvezményt nem léptetik életbe.

A kiküldött bizottság javaslatának ismeretése után *Hartstein* István azt a kérdést vetette fel, hogy a mutatózó 3, illetve 6 milliárd hiányt miből fedezi a város. Ezt póthitelből kell majd helyrehozni, azonban ezt most kellene a gazdasági bizottságnak megtárgyalnia.

Steinfeld István, a kiküldött bizottság tagja megjegyzi, hogy nekik csak a béresekkel volt a feladatuk, nem pedig a hiányok fedezéséről való gondoskodás.

Áry Lajos főszámvevő kijelenti, hogy a gazdasági bizottságnak csak az a feladata, hogy állapítsa meg, jó munkát végzett-e a kiküldött bizottság.

Balogh István: Hangsúlyozza, hogy a bizottság elismerésre való munkát végzett. Másként nem lehet szólni a helyzetet. Békebeli haszonbéréket kell megállapítani. Előfoglalásra ajánlja a javaslatot teljes egészében, azzal a hozzáadással, hogy vonják bele azokat a bérlőket is, akik nem értesültek a bérleszállítás lehetőségéről.

Jóna István hálás köszönetet mond a bizottságnak, amiért ezzel a kérdéssel foglalkozik. Meggyőződése szerint egy gyűlésen a javaslat egyszeri átolvasása mellett lehetetlen határozni. — Miután sok existenciáról és a város elsőrendű érdekéről van szó — indítványozza, hogy a javaslatot sokszorosítsák és küldjék meg a gazdasági, valamint a jog- és pénzügyi bizottság tagjainak tanulmányozás végett. Szerinte nem lehet megállapítani ma a buza árát 350 és a rozsét 250 ezer koronában.

Ekly József kijelenti, hogy éveken ezelőtt épen ő küzdött a magas árak ellen. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy akik nem kérték a kedvezményt, azoknak a bérlői szerződését is vegyék revízió alá. Helytelennek tartja, ha olyanoknak adnak könnyítést, akik nem is gazdák és elhanyagolják a bérletet. — Felelőssége tudatában kijelenti, hogy ha határozatot hoznak, abban semmiféle felelősséget nem hajlandó vállalni. Csatlakozik *Jóna* hasznos indítványához.

Székely Ármán: Ha egy évvel ezelőtt adott volna a város egy kis segítyt, a bérlőkkel együtt jobban járt volna. Ezt a kérdést végérvényesen el kell intézni, épen azért csatlakozik *Jóna* indítványához. — Kizártnak tartja, hogy egy év múlva fennálljon a 350 ezres buza.

Hartstein István *Jóna* indítványát fogadja el. — Szerinte addig nem lehet dönteni, míg a hiány fedezéséről nem tudnak gondoskodni.

Steinfeld István, a kiküldött bizottság tagja reflektál a felszólalásokra. Helyesli *Jóna* indítványát. Rámutat arra, hogy elvi tévedésben voltak a felszólalók, amikor a 350 illetve 250 ezer koronát buza és rozs ár megváltásnak tekintették. Ez az összeg a békebeli árak felel meg és nem a termény árát szabták meg ennyiben, hanem ennyi koronában állapítják meg a bérösszeget. Ő is túlmagasnak tartja a béreket, de az érveléseknek ez a mentalitásuk, hogy a legjobb bérlők, hanem sokszor a legkönynyelműbbek kapják meg a bérletet, még pedig esetleg túlszűzött áron. A bérlőkön könnyíteni kell, mert ha öss-

zeroppannak, nagyobb hiány áll elő a város háztartásában, mint a 3 milliárd.

A bizottság végül is úgy határozott, hogy a kiküldött három tagu

bizottság javaslatát kinyomatják s megküldik a bizottsági tagoknak és rövid időn belül végleges határozatot hozatal végett újból összehívják a gazdasági bizottságot.

Ezer pengős lesz a legnagyobb pénz

Hétféle váltópénz lesz. — Készülnek az új pénz rajzai.

Budapest, okt. 21. Politikai és gazdasági körökben még mindig heves vita folyik az új pénzegység körül. — A javaslatot az egységes párt csütörtöki ülésén fogja megvitatni.

Illetékes helyen kijelentették, hogy az új pénznek a rajzait csak most lehet elkészíteni, amikor már neve is van. *A papírpénzek közül az 5, 10, 20, 50, 100 és 1000 pengős*

egységek kerülnek forgalomba, — a váltópénz pedig 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 filléres lesz. — A 100 fillérest ezüstműből verik és ez lesz a pengő pénz. — A kormány az a terve, hogy az egész pénzmennyiséget 1926. november 1-én egyszerre hacsakja forgalomba és ezután 1927. január 1-től kezdve lesz kötelező az új pénz.

Erosen szaporodik Debrecenben a gyermek-kori lügmérgezések száma

Szontagh Félix egyetemi tanár előadása

Lügmérgezés folytán igen sok gyermek meghal Debrecenben. Ez a körülmény készítette az Országos Közegészségügyi Egyesület debreceni fiókjának ismeretterjesztő szakosztályát arra, hogy felkérje *Szontagh* Félix professzort, a debreceni egyetem tudós gyermekorvosát, hogy az érdeklődőknek eme igazán nagyfontosságú tárgyról előadást tartson.

Az egyesület ezután is felhívja tagjait s az érdeklődők figyelmét eme rendkívül fontos és tanulságos előadásra, mely október 23-án délután 6 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében. Belépti-díj nincs.

Gyermekeink egészsége a nemzet egészsége! Mindnyájan hallgassuk meg!

A fegyenc, aki kirabolta a fogházgondnokot is, öngyilkossági szándékból fémkanalat nyelt le és meghalt

Szeged, október 20. *Velczér* Lászlót egy bűnügyből kifolyólag három évi fegyházra ítélték. A fiatalember ez év tavaszán összebe-szélte egyik fogolytársával, *Belecskai* Mihállyal és előre megbeszélte terv szerint megtámadták *Keeském* mély fogházgondnokot, kirabolták — majd megszöktek a börtönből. Nemsokára a csendőrök elfogták mindkettőjüket. A fiatal *Velczér* elkeseredésében néhány szöveget legyelt. A még idejekorán alkalma-

zott orvosi segély megmentette őt az életnek és továbbra is a fogságban maradt.

Néhány nappal ezelőtt *Velczér* súlyosan megbetegedett és miután tartottak tőle, hogy ismét öngyilkossági kísérletet követett el, azonnal megröntgenezték. Az orvosok legnagyobb meglepetésére kiderült — hogy egy egész csomó tört fémkanál van a gyomrában. Rögtön megoperálták, de már késő volt, az operáció közben meghalt.

Nagy vita a gazdasági bizottságban a városi kertészet üzlete körül

A gazdasági bizottság tegnapi ülésén az elnöklő *Zöld* József gazdasági tanácsnok ismertette a debreceni kertészek beadványát, melylyel a városi tanácsnak azt a határozatot felebezték meg, mely szerint a városi kertészetet fenn kell tartani. A felebebeztést 44 kertész írta alá és elmondják, hogy miért fizetnek ők adót, ha a városi kertészet elveszi előlük vevőiket.

A 44 aláíró közül — mondta *Zöld* József — az adóhivatal jelentése szerint négyen fizetnek adót.

Ekly: Majd mindjárt megmondom, hogy miért fizetnek csak négyen adót.

Zöld József indítványozza, hogy a bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a kertészet nyílt üzletét továbbra is tartsák fenn.

Ekly József: Fegyelmű érdemel az az adóhivatali tisztviselő, aki úgy mutatta ki, hogy a 44 aláíró közül csak 4 fizet adót. Ez nem állhat meg. Helyesli, hogy gyűlést tartanak, övszereket és védőanyagokat terjeszt a városi kertészet, de ne kössön koszorukat és ne üzön virágkertészetet, mert ezeknek az iparosoknak létét veszélyeztetik.

Javasolja, hogy a gazdasági bizottság indítványozza a városi tanácsnak, hogy csak megszorításokkal tartsa fenn az üzletet.

Zöld József elnök minden egyes aláíró adatait felolvasta és kijelenti, hogy tévedett, amikor azt mondotta, hogy négyen fizetnek adót, mert ötven fizetnek. A többiek részben semmit, részben pedig csak föld- és házadót fizetnek.

A gazdasági bizottság elutasításra javasolja a felebebeztést.

Pozsony nem üli meg a cseh nemzeti ünnepet

Prága, október 20. A pozsonyi városi tanács kimondotta, hogy az október 28-iki cseh nemzeti ünnepet hivatalosan nem üli meg. Ebben a határozatban *Hlinka* pártjának elvi tiltakozása érvényesül. — Tudvalevőleg *Hlinka*ék azt vallják, hogy október 28-ika cseh nemzeti ünnep, de nem a tótok nemzeti ünnepe.

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Meteorologia: Hazánkban a tegnapi esőzés után hűvös lett, az éjjeli minimum egyes helyeken 0 fokra süllyedt.

Jóslat: Tulnyomóan száraz idő várható, éjjeli faggal.

A régi debreceni tüzoltó gerendiumok a salzburgi kiállításán

Nagy érdeklődést keltek

A nyár folyamán Salzburgban nagy nemzetközi tüzoltószert kiállítást rendeztek. A kiállításra Roncsik Jenő dr. debreceni tüzoltó főparancsnok, a régi diák tüzoltócsapat hatalmas gerundiumaiból kettőt elküldött az egykoru illusztrációkkal együtt. A kiállított gerundiumok a kiállítás rendezőségének értesítése szerint nagy feltűnést keltek. A kiállítás bezárása után a nagy gerundiumokat vissza küldték a debreceni tüzoltóság házi muzeumba, ahová a napokban érkeztek meg.

— **Millió bankjeggyel játszó gyerekek.** Szerencsés véletlen folytán jutott elvesztett pénzéhez Zavatzki György, halápi lakos. Tegnap délután betért egyik Rakovszky utcai üzletbe kenyeret vásárolni. Kijövet két millió koronát tartalmazó pénztárcáját a zsebe mellé tette s csak otthon vette észre a nagy veszteséget. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol már várta az egyik rendőr figyelmeségéből megkerült tárcá. Ugyan az utcán szolgálatban levő rendőr arra lett figyelmes, hogy néhány öt-hat éves gyermek millió bankjegyekkel játszik. A gyerekeket, a kik még nem ismerték ezt a pénzt, vallatóra fogta és megtudta, hogy az utcán egy tárcával találtak a pénzt. A rendőr a talált pénztárcát beszolgáltatta a rendőrségre, ahol Zavatzki kellő igazolás után boldogan vette magához az elveszettnek hitt pénzét.

— **Agyonlőtte magát egy úri leány.** Budapestről jelentik: Engel Arminnak, a budapesti közhatalvány vezérigazgatójának lakásán holtan találták a vezérigazgató 23 esztendőös Ilona nevű leányát. Revolverlövéllel megölte magát. Sem miféle irást, levelet, vagy magyarázatot nem találtak az öngyilkosnál.

— **Vásárlás ürügye alatt loptak.** A vásárok alkalmából tegnap érzékeny veszteség érte a Kontsek Kornél céget. Furfangosan meglopták. Az történt, hogy a délutáni órákban nyolc vidéki asszony tért be az üzletbe s ott alkudozni kezdtek több ruhakelmére. Alkudozás közben aztán a 8 közül az egyik eltűntetett két vég ruhakelmét. A lopásra csak az esti órákban jöttek rá, amikor is azonnal feljelentést tett a cég a rendőrségen. Az asszonyok ellen a nyomozás megindult.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaok október havi illetményének kifizetése** október hó 21., 22., 23., 24., 62., 27. napjain fog eszkoztetni. Az illetmények kifizetése 9 órától 12 óráig tart. Megbízottak csupán szabályszerű meghatalmazás alapján vehetik fel az illetményeket. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Egy 20 éves fiatalember, aki nyelvoperációt eszközölt, masszírozott és bőröndöt lopott

A törvényszék előtt: „Nem vagyok gonosztevő, csak éhes voltam”

Reich Tibor négy polgárit végzett 20 éves fiatalember állott tegnap a debreceni törvényszék Serlytanácsa előtt, különféle intellektuális büncselekmények miatt.

A vádirat szerint Reich Tibor 1925 április 5-én megjelent a debreceni pályaudvaron s ott a hajnali órákban egy hordártól, aki nem találta megbízóját, átvette dr. Fazekas Sándor egyetemi tanársegéd 8 milliót érő csomagját, arra való hivatkozása, hogy ő orvostanhallgató és a tanár ur nem utazik el, neki az a megbízatása, hogy a csomagot átvegye.

Reich Tibor dr. Radnai álnéven 1925 május második felében Tóth Gyuláné debreceni asszony Bertalan fián nyelvoperációt hajtott végre, a fiatalember állítólag selypített, az operáció után azonban állítólag hibátlanul beszélt. Ugyanakkor egy debreceni asszonyon gyomormasszírozást alkalmazott a vádirat szerint vazelinnel. Mikor tartóztatták, több „Foncier”-biztosító nevére szóló igazolványt találtak nála.

Reich Tibor vallomásaiban állásnékültségével, illetve nyomorával védekezett. Az éhség vitte rá a bűnözésre.

Mikor Fazekas tanársegéd bőröndjét elcsalta, már négy napja nem evett.

A kir. ügyész vádbeszédében Reich Tibor megbüntetését kérte. Fényes Endre ügyvéd pedig védenecse elmeállapotának megvizsgálását indítványozta.

A bíróság rövid tanácskozás után a védelem indítványát elutasította azzal az indoklással, hogy a vádlott a bíróság előtti válaszaiból kitűnik Reich Tibor épelméjűsége.

Ezután Fényes Endre dr. ügyvéd vádbeszédére került a sor, melynek során — a hallgatóközönség nagy derűtsége közepette — a védő bizonyítani kívánta, hogy valakit vazelinnel vagy anélkül masszírozni nem kuruzslás, ugyisint nem meríti ki a kuruzslás kritériumát, ha bárki recepten „Akva destillata”-t rendel valakinek. A bőröndöt tényleg elcsalta Reich Tibor és ezért büntetést érdemel.

A vádlott az utolsó szó jogán a következőket mondta: „Ne azért tessék elítélni, hogy én egy elszánt gonosztevő vagyok. én azért tettem, mert éhes voltam!”

A bíróság 6 havi börtönrre, 50 ezer korona pénzbüntetésre és 3 millió korona kártérítésre ítélte Reich Tibort. Az ítélet indoklásában kimondotta a bíróság, hogy valakit vazelinnel, vagy anélkül masszírozni — nem kuruzslás. Az ítélet jogerős.

— **Életunt leány.** Kedden reggel egy falusi szekér kanyarodott be dr. Derekassy István orvos Deák Ferenc-utca 14. szám alatti rendelője elé. A szekér a Wolff-féle szőlőtelepről jött és egy fiatal lányt hozott az orvoshoz. A leány Gombos Margitnak mondta magát, majd így szólt:

— Nagyságos orvos ur, meguntam az életemet és marólugot ittam a telepen.

Az orvos megvizsgálta a leányt, akinél gyomormosást végzett, — majd utasította a mentőket, hogy szállítsák ki Gombos Margitot a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos.

— Felhívás a 10-es honvédekhez!

Ezredünk 1925. évi november hó 8-án Miskolcon ezrednapot tart. — Felkérem Hajdumegyében lakó volt ezredtársaimat, hogy megjelenésük megbeszélése végett legkésőbb folyó hó 30-ig keressenek fel, vagy folyó hó 28-ig pontos címüket közölik velem. Régi, bajtársias együttérzésünket bizonyítsuk azzal, hogy mindannyian ott leszünk az ezrednapon és mindannyian együtt szomorkodunk a hősök temetőjében. — A rendezőbizottság nevében dr. Leveles Imre t.-főhadnagy, ref. püspöki palota.

Tilos a csók a Tiszántúlon...

Tilos a csók Tiszántúlon, Tiszántúlon, Ne kérj csókot a lánytól, a lánytól. Inkább százszor elhervedna, Csókot azért még se' adna. Régi szokás Tiszántúlon: Ne várj csókot a lánytól!

Tilos a csók Tiszántúlon, Tiszántúlon, Ne ijedj meg a lánytól, a lánytól. Ne kérd csókját nagyhiába, Ha párod lesz igazába'. Régi szokás Tiszántúlon: Százat is ad magától!

Szabad a csók Tiszántúlon, Tiszántúlon, Menyecske lett a lányból, a lányból. Leány csókját nem kívánom, Csók-ésővel vár a párom. De jó szokás Tiszántúlon: Menyecske lesz a lányból! (Debrecen, 1925.)

Turhányi Lajos.

— **Halálosok.** Süttő Irén ref. 6 hónapos, Monostorpályi ut 66., Fekete László 48 éves, Gulács, Szőlős Gyula ref. 26 éves, Gulács, Szőlős Rab Sándor ref. 18 hónapos, régi téglavető 81., özv. Barna Gáborné Molnár Sára ref. 61 éves, Véndeg ucca 74., Kovács József Imre ref. 47 éves, Jánosi ucca 63., Kelemen Ferenc ref. 33 éves, Keresztesi u 62., Lipárdi Gyula r. kath. 37 éves Egyek.

— **Születések.** Kovács József kocsis, fia Tibor István, Farkas Lajos kistrafikos, leány Erzsébet Dutka Gyula máv. mozdonyvezető leány Ilona, Marinkás László máv. váltókezelő, fia Sándor, Barta Lajos kömivesegéd, fia István, Koroknai István fm., leány Erzsébet Juliánna, Herbály Mihály szobafestősegéd, fia Mihály Kálmán Molnár Imre cipészmeister, leány Teréz Ida, Kupinszky Pál katona fia János Sándor, Kállay Ferenc főtüzmeister, fia Ferenc János.

— **Megbokrosodott ló.** Izgalmas jelenetek játszódtak le tegnap a Csapó utcán. Egyik debreceni cég árut szállító kocsija elé fogott le megbokrosodott és szédületes vágatással vitte a Csapó utcán végig a könnyű szekeret. A kocsis minden igyekezet mellett sem volt képes a megvadult állatot megfékezni. A Csapó utca végén a kocsit felborult, összetört s a kocsis kivágódott az uttестre. A megbokrosodott lovat a szembejövő tűzérkatonák fogták le és fékeztek meg. A kocsinak az ijedtségen kívül semmi baja nem történt.

— **Arverési hírdetmény.** Ezenel közhírré teszem, hogy a debreceni rendőrszemélyzet használatában volt és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur 136.371—1925 VI. a. számú rendelete alapján ki-selejteztetett alábbi ruha és felszerelési cikkek, folyó hó 28-án, d. e. 11 órákor, Kossuth utca 20. sz. alatt nyilvános árverésen el fognak adni. 12 darab köpeny, 93 darab zubbony, 67 darab pantalló nadrág, 44 darab eszimanadrág, 183 darab sapka, 136 pár bakancs, 98 pár eszima, 15 darab vászonnadrág, 7 darab szekeres pokróc, 115 darab derékszíj, 2 darab nyereg, 1 darab kantár, 1 pár hám, 3 darab ígás kantár, 2 darab nyakló, 2 darab istráng, 1 pár gyeplő, 3 darab nyeregvas, 1 darab szőnyeg és 206 kg ócska vas. — Rendőrkapitány ság.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** e hó 22-én csütörtökön d. u. 4 órákor a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében, Ferenc József-ut 68. sz., értekezletet tart, melyre a tagok megjelenését kéri — az elnökség.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

selymek, divatflaneliek és mindenféle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek,
Kérkatáinkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatruházó

A Közs. Tiszv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tiszviseitőknek 5 százalékos kedvezmény.

Legfinomabb eredeti ostsee-hering, francia és olasz sardinia különlegességek, thonhal, pisztráng, oroszhal, csemege-sajtok, iherázi teavaj

Csanak József R. Rt.

füszer és csemege kereskedésében
DEBRECEN, PIAC-UTCA 51. SZAM — TELEFON: 70.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara felterjesztése az adófelszámolási bizottságokról szóló rendelet módosítása érdekében

A debreceni kamara a többi társ-kamarákkal együtt a következő két kérést terjesztette a pénzügyminiszter elé:

a) A 130.579—925 P. M. sz. rendeletnek ama rendelkezése, mely a tanácsadó szakértőknek kiküldésére, illetve a 600—925 P. M. számú rendelet 106. paragrafusának ama rendelkezése, amely az adófelszámolási bizottsági tagok ajánlására a kamarák kereskedelmi, illetve ipari osztályát mondja illetékesnek, akként módosítottassék, hogy az idézett rendelkezések szerinti jogok gyakorlására a kamarai közös ülés (közgyűlés) hivatott.

b) A 600—925. P. M. számú rendelet 106. paragrafusa szerint tagajánlási jog helyett engedélyeztetés a kamarák részére azon jog, hogy kerületük valamennyi adófelosztási bizottságába közvetlenül választhassanak egy kereskedő és egy iparos rendes tagot és egy kereskedő és egy iparos póttagot.

Az első kérelem indoka az, hogy a szakértők kiküldéséről szóló rendelet a kamarai alaptörvénnyel (1868: VI. t. c. 16. és 18. paragrafusok) ellenkezik.

A második kérelem indoka az, hogy a 600—1925 P. M. sz. r. 106. paragrafusa a kamarákat közvetlen kiküldési jogtól megfosztotta s csupán javaslatételre jogosítja fel. A javaslatételben is oly nehéz feltétel elé állítja a kamarákat, amelynek megfelelni a kamara nem tud, mert az adófelszámolási bizottságba alkalmas egyéneket, akik ezen tagság és tisztség minden kellékével rendelkeznek, találni igen nehéz s vidéken 12—12 tagot, illetve póttagot ajánlani komoly formában lehetetlen.

Ezzel kapcsolatban megemlékezzünk arról, hogy az adófelszámolási bizottságok működésüket Debrecenben megkezdették és a felebbezési letárgyalása gyors tempóban be fog következni.

Mindazok tehát, akiket a bizottsági tárgyalásra megidéztek, erre a tárgyalásra alaposan készüljenek elő. A lényeg az, hogy bizonyítani kell azt, mi volt az adózónak 1924. évben a fizetése keresete. Minden olyan adatot tehát, amely ennek bizonyításánál komolyan mérlegelhető, az adózó szedie össze és rendezze el. Igen sokszor megtörténik ugyanis, hogy a tárgyalás azért vézódik az adózóra sikertelenül, mert a felebbezés megtárgyalására nem volt kellően felkészülve.

— **Rendőri hírek.** Kozma Gábor Haláp 70. szám alatti gazda tehenét ismeretlen tettes elhajította. A feljelentésre a rendőrség nyomozást indított a tolvaj ellen. — Az államrendőrség központi ügyeletére az éjszaka folyamán három férfit és egy asszonyt állítottak elő botrányos részegségért.

— **Friedmann Ignác,** a világ legnagyobb zongoraművészeinek 26-iki hangversenye olyan elsőrangú zenei hangversenye lesz városunknak, aminőben évtizedek óta nem volt része Debrecen zeneértő közönségének. Az érdeklődés oly nagy, hogy ugyszólván az összes jegyek már előjegyzésben elkeltek. Aki még nem jegyeztetett elő, az még a mai nap folyamán siessen azt pótolni a Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében.

A Léderer-féle gyilkosságról írott cikk a debreceni törvényszék előtt

Két heti fogházra ítélték a cikk íróját

Farkas Lajos hírlapíró, a „Debreceni Független Ujság“ felelős szerkesztője, mielőtt Debrecenbe jött, a „Miskolci Reggeli Hírlap“ munkatársa volt.

Ennél a lapnál „Praxis“ címmel Farkas Lajos egy cikket írt, melyben a Léderer-féle gyilkossággal foglalkozva, többek között a következő megállapításokat tette:

„Nem a bírák illetékesek a Btk. paragrafusainak alkalmazásával a Léderer-gyilkosság megállapítására, hanem a pszichiáterek, akik lélektani alapon megtalálják Léderer cselekedeteinek okát a múltjában, a mikor a különítmények rendszere egészen praxist csinált a gyilkosságokból“.

Továbbá: „Lédererben a gyilkossági hajlamot az a rendszer termelte ki, amely lehetővé tette, hogy a

különítmények gyilkosságai hivatalos foglalkozásokká váljanak“.

A mindvégig ilyen éles hangnemből megírt cikk miatt hivatalból üldözendő rágalmazás címén vont a felelősségre tegnap Farkas Lajost a debreceni törvényszék Serly tanácsa.

Farkas Lajos a valódiság bizonyítását kérte, azonban ezt a kérelmet a bíróság elutasította.

Dr. kövendi Veress Lajos kir. ügyész vádbeszéde és dr. Freund Jenő ügyvéd védbeszéde után a bíróság hivatalból üldözendő rágalmazás miatt 2 heti fogházra és félműködő korona pénzbüntetésre ítélte Farkas Lajos hírlapírót. — Ugy a kir. ügyész, mint Farkas Lajos felebbeztek a törvényszék ítélete ellen.

Korábban akarják indítani Budapestről a debreceni gyorsvonatot

A Máv. igazgatósága a kamara véleményét kérte ki abban a kérdésben, vajjon nem-e volna kívánatos az 1706. számú gyorsvonatot, mely ez idő szerint tudvalegőleg a nyugati pályaudvarról 4 óra 10 perckor indul délután s este 8 óra 41 perckor érkezik, — a jövőben Budapestről mint egy két órával korábban, 2 órákor indítani?

Ezt az óhaját állítólag nagyobb körű budapesti érdeklődés nyilvánította volna. — A debreceni Kamara ehez az óhajhoz a következő megjegyzéseket fűzi:

Debreceni szemüvegen keresztül ez a terv teljes mértékben elhibázott, s az ellen a debreceni érdeklődésnek a leghatározottabban tiltakoznia kell. Nem azt kell kívánni, hogy a délutáni gyorsvonat korábban induljon két órával, hanem inkább azt, hogy később induljon két órával. Amióta Szegednek két gyorsvonata van, az egyik visszafelé indul 2 órákor, a másik visszafelé indul este 6 órákor. Ha tehát egy

szegedi kereskedő a reggeli gyorsvonattal, mely Szegedről 6 órákor indul felutazik Pestre, fél 10-kor Budapestben van s este 6 óráig ezer ügyes-bajos dolgot elintézhet a rendelkezésére álló 8 és fél óra alatt.

A debreceni kereskedőnek csak 4 óra áll rendelkezésére, — s a Máv. igazgatósága még ezt is leakarja rövidíteni 2 órával.

De budapesti szemüvegen keresztül nézve is a dolog, a kívánság egyenesen érthetetlen, mert a jelenlegi összeköttetés egyenesen ideális. Budapestről reggel 7 órákor indulhat a déli gyorsral a budapesti érdeklődés, Debrecenbe érkezik s ügyeit elintézve 5 óra 20-kor visszaindulhat s este Budapestben vacsorázhat. Ugy látszik, hogy a reggeli gyorsvonatot — ugynevezett „vendégmarasztaló vonat“ — akarja a Máv. Igazgatóság átminősíteni. Ez ellen azonban tiltakozásunkat kell bejelenteni, mert ebben a vendégeskedésben nincsen köszönet.

— **Gazdálkodó balesete.** Tegnap délután a karcagi határból beszállították a debreceni sebészeti klinikára G. Kiss Imre 35 éves gazdálkodót, kinek a lábára a szekere rázuhant és eltört. A gazdálkodó állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **A Közhatalmu Munkáért Egyesület** tudatja a bérlő közönséggel, hogy a földbérletek befizetései megkezdődtek és kedd, péntek d. u.

6—8-ig, vasárnap d. e. 10—2 óráig teljesíthetők. — Elnökség.

— **Bibliakör.** A Templomegyesület Jótékonyági (V.) szakosztálya október 21-én, szerdán délután 5 órákor kezdi meg bibliakörét, férfiak és nők részére a ref. Tanító Otthonban (Egyházi épület, Kálvin-tér 17). A bibliakör egy ciklussal kezdődik, mely sorozatosan tárgyat ölel fel. E ciklus címe:

Mindenki tudja men, hogy jó és elegáns cipőt olcsón az Alföldi cipőüzemben, Piac u ca 83. szám szerezheti be.

Női fél cipőt már 150 ezer K-tól, női egész cipőt már 190 ezer K-tól
Férfi egész bokszi cipőt már 200 ezer K-tól. Férfi barna bagarina tei és egész cipőt már 330 ezer K-tól. — Gyermek cipők 40 ezer K-tól.
Ezen kívül a legújabb divat szerint Luck, Sevrő és Pezsgő cipők nagy választékban, mérték után is megrendelhető.

Ha olcsón tartós, jó férfi ruhát venni szándékozik és szép el ne mulassa Gerő Ernő férfi-, nő- és gyermek-ruha áruházát felkeresni. Debrecen, Piac utca 69. szám (közvetlen Umanan tiszterüléte mellett), (A Cégre kérem figyelni!)

„Munka és küzdelem a jellemért“. Az október 21-iki tárgy lesz: „Első dolgokat az első helyre“. A bibliakörök minden héten a jelzett időben tartatnak s pontosan kezdődnek. Nemcsak az egyesület tagjait, hanem mindenkit szeretettel hívunk és fogadunk. A bibliakör vezetője, Danesházy Sándor.

— **Meghalt egy rendőr.** Kovács István rendőr, ki csak nemrég óta teljesített szolgálatot, pár napi betegeskedés után meghalt. Ma temetik.

x **Megérkeztek a legújabb divatu angol szövetek Szabó László úri szabó, Széchenyi-u. 1.**

x **Mit hirdet ma az Ingóságkövetítő?** (Calvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota a Fűvészkert-utcai oldalon. Telefon 11-99.) Az Ingóságkövetítőben megkezdődött már a nagyszabású alkalmi vásár. A mai szép világban rengeteg tárgy kerül eladásra a legjutányosabb árban. Páratlan alkalmi vételek: — gyönyörű, még békebeli minőségű valódi rézágtyak, egész hálók, konyhaberendezések, nagyon szép szalagarnitúrák, sodrony ágycétek, üstház üsttel, rézdiszítékes mosdók, kályhaellenzők, ingaórák, nagyon szép pedálos cimbalom, magános ruhaszekrények, káposztagyalyuk, antik vitrinek, komótok, gramafonok, petróleumlámpák, virágállványok, bélyeggyűjtemények, tükrök debreceni és hortobágyi emléktárgyak és mindenféle ingóságok. Héti, vagy havi részletfizetésre is adunk: futó szőnyegeket nagy választékban és mindenféle színben, férfi és női télikabátokat, ruhákat, nagyon szép és nagyon olcsó ágycéti garnitúrákat, mindenféle bu torokat, székeket, asztalokat, dupla erős zsolnai fanyérokot, ágy elé való gyapjuszőnyegeket, szentképeket, szobrokat, festményeket és mindféle ingóságokat. Keresünk megvételre: télikabátokat, keresőjákat, kályhákat, hintaszékeket, íróasztalokat, magános ágtyakat, — szelmonokat, diványokat, gyermekkoscsikat, könyvszekrényeket és minféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkövetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Irógépszekrények nagy választékban. Vásár vasárnapján az Ingóságkövetítő egész nap nyitva lesz.

„Méliusz“

könyvkereskedés üdonsárai;

Dr. HERPAY GABOR:
Nemes csa daok Debreczenben ára K 80 ezer
Dr. Ilye aivy Vitéz Geza:
Államháztartás tan és pénzügytan K 105 ezer

Dr. Marton Géza:
Római magánjog elemeinek tankönyve K 133 ezer

Oláh Gábor:
A Táltos fiu K 55 ezer
A patkánybűvölő K 35 ezer

Zoltai Lajos:
Települések egyházas és egyháztalan falvak, Debrecen város mai határa és külső birtokai területén a XI—XV századokban K 40 ezer

Dr. Grósz Emil:
Előadások, beszédek, tanulmányok K 15 ezer

Zajcsok Attonz:
Az eb nevelése és kiképzése K 120 ezer

Az embervédelmi egyesület látványosság rendezését kéri Debrecenben

A nemzetközi Embervédelmi Egyesület igen érdekes megkeresést intézett Debrecen városához. Elmondja az egyesület vezetősége, hogy a Budapeston 1924-ben a városi iparcsarnok területén tartandó embervédelmi kiállítás alkalomával a nagyszámu külföldi vendégeket a vidéki városokba is elvezetnék. Arra kéri tehát Debrecen polgármesterét, tegye lehetővé, miszerint a kiállítás időpontjában a városban olyan látványosságot rendezzenek, amely az Európa különböző országaiból ide látogató idegent érdekelheti s amelyre a vendégeket el lehetne hozni. Kéri, hogy ennek a tervnek megbeszélése és a részletek kidolgozása végett a város küldjön Budapestre képviselőt.

Színház

Színházi műsor a hétre.

21. Szerdán: Csirkefogó, bohózat. B) bérlet, bemutató.

22. Csütörtökön: Csirkefogó, bohózat. C) bérlet.

23. Pénteken: Régi jó Budapest, operett. Bérletszünet, bemutató.

24-én, szombaton: d. u. 3 1/2 órakor „A kis lord”. Életkép. Forgács Anna, a Renaissance színház tagjának vendégfellépte. Olcsó helyárak.

24-én este 8 órakor A régi jó Budapest. Operette. Bérletszünet.

25-én, vasárnap: d. u. 3 1/2 órakor „A kis lord”. Életkép. Forgács Anna, a Renaissance színház tagjának v. Olcsó helyárak.

25-én: 8 órakor A régi jó Budapest. Operette. Bérletszünet.

A mozgószínházak műsora:

Apollo: Silver-King cowboy dráma 6 felvonásban, Fred Thomson szereplésével. Kisérő: A hiszékeny Béni bácsi és Kitűnő házi koszt, 2-2 felvonásos amerikai burleszk.

Vígyszínház: II. Rákóczi Ferenc fejedelem temetése. Ősök és unokák, dráma 6 felvonásban. Kisérő Pathé revu és hirdó.

Figyelmeztetés! Az előadások 4, 6 és 8 órakor kezdődnek.

Meteorban csütörtökön „Tüzes vér” és „Emberek prédája”, 2 sláger egyszerre! Előadások 6 és 8 órakor.

Marólugot öntött vetélytársnője arcába

Ezért 6 havi börtönrre ítélte a debreceni törvényszék

Csökmő községnek nemrég szenzációja volt. Egy marólug merénylet tartotta hosszú ideig izgalomban a község lakosságát. Az ügy rövid előzményei a következők: Tóth Péter csökmői lakos vadházasságban élt ez év nyaráig Klein Jakabnéval. Viszont a jóval szebb Fülöp Katalin szerelemre gyuladt Tóth Péter iránt, aki örömmel fogadta a dolgok illetén változását. Persze Klein Jakabné sehogy sem tudott belenyugodni szerelme elvesztésébe. A két rivális nő között makacs háborúság kezdődött, mely végül is 1925 június 20-án kulminálódott. — A két vetélytársnő ugyanis egy közös ismerősnél: Botlik Sándornénál találkozott; a szóváltásból verekedés lett, majd

Klein Jakabné az ismerős konyhasztalán éppen kéznél fekvő marólugos csupor tartalmát Fülöp Katalin arcába öntötte.

A merénylet következményeként Fülöp Katalin 2 hónapig állott orvosi kezelés alatt; látóképességét is majdnem elvesztette.

A debreceni törvényszék Serly tanácsa a tegnap megtartott főtárgyaláson dr. Kövendi Veress Lajos kir. ügyész vád- és dr. Fényes Jenő védbeszédének elhangzása után 6 havi börtönrre és 3 millió pénzbüntetésre ítélte Klein Jakabnét.

A bünrészességgel vádolt Botlik Sándornét, akinek dr. Leveles Imre volt a védője — felmentette. — Az ítélet jogerős.

Egy elbocsájtott postai kezelőnő büne

Egész zsák értékűküldeményt tulajdonított el

Budapest, október 20. A rákosi postahivatal vezetője ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, mert a hivatalos vizsgálat alkalmával kitént, hogy különböző értékűküldemények hiányoztak. A nap folyamán egy kőműves mester feljelentésére a csendőrség házkutatást tartott a postahivatal egyik elbocsájtott kezelőjénél, amelynek eredményeképpen több, mint egy postaszáknyi eltulajdonított és a címzettnek át nem adott postaküldemény elismervényét és pénzeslevélét találta meg. A kihallgatás

alkalmával a hűtlen kezelőnő beismerte a visszaéléseket, minek folytán a csendőrség letartóztatta.

Kiderült, hogy a hűtlen kezelő ellen a feljelentést egy Molnár nevű kőműves tette, akivel vadházasságban élt és időközben összeváltott. A kőműves ezért boszúból jelentette fel a kezelőnőt a csendőrségen. Csalás, sikkasztás, közokirathamisítás, hűtlen kezelés, valamint levéltitok megsértése és lopás miatt helyezték vád alá a postakezelőnőt.

TOZSDE

Terménypörzsde

Az irányzat buzában barátságos tengeriben kissé lanyhább, egyebekben emelkedő.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 370—372, egyéb 365—367, 77-es tiszavidéki 375—377, egyéb 372—375, 78-as tiszavidéki 375—380, — egyéb 375—377, 79-es tiszavidéki 380—382, egyéb 378—380, sörárpa 320—360, takarm. árpa 260—280, köles 240—245, zab 245—250, tengeri 277—282, repce 620—630, korpá 162—165, rozs 250—255.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári felhajtás 974, eladott 200, zártvásáron felhajtás —

eladatott —, árak: könnyű 15—18, közép 20—21, nehéz 20—22.

Valuták:

Angol font	345.500—346.500
Cseh korona	2105—2123
Dinár	1255—1269
Dollár 5-ös b.-től felfelé	71.145
Dollár, kisebb bankj.	71.045—71.865
Francia frank	8160—8190
Zoty	11.685—11.885
Lei	334—340
Leva	515—521
Lira	2842—2862
Német márka	16.890—17.026
Osztrák schilling	10.028—10.076
Hollandi forint	28.495—28.695
Svájci frank	13.741—13.825

SPORT

Kelet—Észak

kerületközi válogatott mérkőzés

Lesz vasárnap a DKASE ügértéri sporttelepén a szövetségi válogatott serlegért. A mérkőzést igen nagy érdeklődés előzi meg. Kupinszky Sándor szövetségi kapitány Kelet válogatottját a következőképen állította fel: Farkas (DVSC) — Molnár (DVSC), Friedl (Debr. KASE) — Megyery, Fejér (DTE), Szolárszky I. (DVSC) — Kántor, Vampetics (DVSC), Guttman (NyTVE), Ertinger (BUSE), Merfin (DVSC). Tartalékok: Häßner (DVSC), Baik (DKASE), Polgátnetzky II. (DVSC).

II. osztály válogatott — Ifjúsági válogatott.

Kelet—Észak válogatott mérkőzés előtt, a debreceni alcsztály II. osztály válogatott játézik Debrecen ifjúsági válogatott csapatával. A II. osztály válogatott csapatot Szabó Kálmán, az ifjúsági válogatottat az ifjúsági szövetségi kapitány állítja össze.

Klubhajnokság.

Pénteken, október 28-án rendez meg a DEAC Clubhajnokságait.

Értesítés.

Ma este 7 órakor a DEAC atletikai szakosztálya a clubhajnokság megbeszélése végett szakosztályi ülést tart, amelyen a kerületi hajnokság érmei is kiosztatnak. A tagok pontos megjelenését kérjük.

Előadás bírójelölték számára.

Ma szerdán este fél 9 órakor a Vármegyeháza, 19. sz. termében a bírójelölték részére tanfolyam tartatik. — Előadó Havas Sándor. — Megjelenés kötelező.

Sodrony-árbetétet

legjobb minőséget készít

NEUMANN

PETERFIA-UTCA 19.

Részletfizetésre

Ruj és használt

kerékpárokat

hitelképes egyének vásárolhat-

nak heti és havi törlesztésre

Szabó műszerész, Magos-u. 25.

Felelős szerkesztő: Pálfi József.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap

r. t. könyv- és lapkiadó-vállalat

nyomdájában.

Vigyázzon!

Nagyon fontos, hogy
mielőtt férfi és fiu
ruhát vesz,

okvetlen keresse fel Debrecen legnagyobb
férfi és fiu ruha áruházát, a

Magyar Ruhaipart

(közvetlen a Bika-szálló épületében)

mert ott hatalmas választékot talál és olcsó árért vásárolhat.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debrecen, Debreceni Független Újság, Hajdútelep vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac-utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vas-taglettel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Szt. u. 14. 8-a

Soffőrviselő szakszerűen előkészít Kiss gépműhely soffőriskolája. Frszébet-u. 20. H431

Tűzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifa behozatalánál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Reggeli abonoma, tejszínhabos-kávé 5000 korona. Galambos-cukrászda, Kossuth-utca 11. 4a

A kifűnően bevált valódi „Rákóczi pilula“ kizárólag „Rákóczi“ gyógytárámban, Széchenyi-u. 56 alatt kapható.

Tégla — cser és vasas — elismert jó minőségű, jutányos áron kapható. Hortobágy Téglagyár Rt.-nél, — Szentanna-u. 11. 9a.

Óbor, erősen bakáros zamatos házi, literenként csak 12.000 Porozlay-ut 53. (Sestakert.) 590

Tizenkét millióra egy milliót adok két napra. Értekezni Belvárosi Étteremben reggeltől délig. H261

Harmincmillió koronát kölcsön adok megfelelő biztosíték mellett. „Kézizálog“ jelű leveleket a Tiszántúli Hírlap kiadóba. F264

Csapó u. 67. Bálint József asztalos. I. rendű saját készítésű butorokat tart raktáron. 603

LAKÁS, ÜZLET

Egy modern szoba, konyha, speiz butorral azonnal átadó. Kinizsi-u. 73., Csapókert. 607

Két szoba, konyha kiadó. Cim a kiadóban. 606

Egy ujonnan berendezett butorozott szoba azonnal kiadó. Péceli-u. 7. sz. 614

Egy kis szoba, konyha november 1-re kiadó. Értekezni Barna-utca 11. sz. H265

Különbejárattal butorozott szoba esetleg butor nélkül is kiadó. Deák Ferenc-utca 11. F265

Legforgalmasabb helyen üzletheziség átadó. Cim a Debrecen kiadóiban. 616

ALLAST KAP

Munkáslányok felvételnek. Makaróni gyár, Széchenyi-utca 48. 612

Csizmadia segéd felvétetik. Kut-utca 5. szám alatt. 610

Intézői állást keres fiatal, nyugalmazott katonatiszt hat éves gyakorlattal. Cim a kiadóban. H264

B-listás tisztviselő, ki mérlegképes könyvelő, jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezés kedden és szerdán délután Hajdusági férfiruhaáruház Piac-utca 67. H266

Házvezetőnőnek vagy más bizalmi állásban ajánlkozok nyugdíjas, középkorú özvegy, csekély fizetésért. Érdeklődni lehet Hajdu Lajos, Széchenyi-utca 50. sz. 611

Fü fogtechnikus gyakornoknak ajánlkozhat. Deák Ferenc-utca 10., Szász. 608

Perfelt gyors- és gépirónót azonnal felveszünk. Közraktár. F269

Egy fiu tanulónak felvétetik — Glattstein kárpitosnál, püspöki palota. F221

Jól számolni tudó kiszolgáló lányt azonnal felveszek, pék üzlet, Virág-utca 1. 589

Uri házakhoz november 1-re szobalány kerestetik. Piac-utca 58., II. 31. ajtó. H263

KERESLET

Pénztárosnőnek ajánlkozok több évi gyakorlattal intelligens úri leány. Cim a kiadóhivatalban 601

40-50 liter tejet keresek napi szállításra Somogyi Elek, Görbe-utca 11. 609

Fűrdőszobaberendezést keresek jó karban levőt, fa vagy szénfűtésre, esetleg toillel. Ajánlatok „Fürodoszola“ a Függetlenhez. F263

Kényesarkölcsön és hadikölcsön kötvényeket veszek. Bővebbet Miklós-utca 13. F268

Kezdő gép- és gyorsíróállást keres. Cim: Wirth Irén, Piac-utca 59. szám. F260

ELADAS

Csillag-utca 16. számú modern ház sürgősen eladó. Ügynökök díjazva. F275

Eladó ház: Tóczós-Kert, Nemes-utca 16; két szoba, konyha, gyümölcsös. H217

Eladó 8 sukfos jó szeker, máza, deszka, faanyag, Meszera 12. H217

Eladó Boldog-kert, Csónak utca 8. számú ház. Értekezhetni a helyszínen. H223

Vaslemezek kaphatók Kovács Gyula vasüzletében, Bika szálloda mellett. 556

Egy komplett keményfa háló eladó József kir. herceg uca 16. 588

Kitűnő édes must eladó Vigkedvői Mihály uca 25. sz. 583

Egy jókarban levő palisander ebédlő, egy világos háló, egy új asztali spór, függönyök, férfi öltönyök eladók közraktárban. 599

Butorokat más vállalat miatt felűnő olesón kiárusítom. Asztalos munkát vállalom Széchenyi uca 6. szám. Klein. 600

Hajdusámszonban egy ötjártu malom eladó, üzembem megtekinthető. Értekezhetni ugyanott. H260

Vendéglő, kávéház joggal sürgősen eladó vagy bérbeadó. — Özv. Tóthné Sárrétudvari. 613

Fél búkkafaháló darabonként is, gyermek vaságy és egyéb butorok eladók. Csillag uca 26. sz. 1. ajtó. H262

Pompás gázkályha eladó. Darabos uca 56. sz. H268

Eladó egy új szín, deszkátetűvel, keményfa oszlopokkal, egy íróasztal és levélművelőgép. Csokonai u. 25. sz. 908

Tengeri csutka métermázsánként 10000 koronáért Közraktárban bármilyen mennyiségben. F267

Eladó Wolafka-telep, Wolafka-utca 3. számú ház. Téglából épült. Mindenfélének ól van. F270

2 darab anyakoca és 10 darab 5 hónapok süldő fele tartásra kiadó. Csillag-u. 31. F266

Gazdálkelt

eiső helyi bekebelezésre mezőgazdasági ingatlanra olesón folyósít

Dr. Balázs Jenő
bankháza, Piac-utca 89. szám

VEGYES

Fűszerekkel bevezetett ügynök, vagy állásnélküli fűszeres segéd könnyű cikk eladására felvétetik. Cim a Debrecen kiadóban.

Társat keres 100-200 millióval régi, jól bevezetett nagykereskedő „Biztos üzlet“ jeligére. 615

Egy topolyabetétes sifon, kerékpár vadonatúj, toillett-tükör eladó. Cim a kiadóban. 618

Butorozott szoba azonnalra kiadó József királyi herceg uca 13. földszint utolsó ajtó. 613

Fűlöp nővérek női divatteremben urhölgyek saját ruhájukon dolgozva, elsörendű oktatásban részesülnek Bentlakó elhelyezést nyerhet Péterfia 14. 496

Eladó a Malvin uca 6. számú házastelek dr. Ember ügyvédnél Piac uca 42. H267

Két szobás lakást keresek a belvárosban lehetőleg november 1. beköltözésre. Ajánlatokat kérek Ferenc József ut 89. üveg és porcellán üzletbe.

Elsörendű úri divat

Szabóság!

Zakó öltöny készítése 400.000 K
Zsaket " " 600.000 K
Frack " " 700.000 K
Teikabát készítése 400.000 K

Felelősség mellett.
Weisz Márton
Bercényi-u. 37. Saját ház.

Tűzifa

hasáb és felvágott állapotban valamint 1. rendű szalon

porosz szén

mázsza száma legjutányosabban, waggontetiben pedig teljesen bánya árban beszerezhető

Háry Károly és Fia
czógnél

Megrendelési iroda:
József kir. főherceg-ucca 38 sz.
Telefon 276.

Videki waggontetűi rendeléseket úgy tűzifában, mint porosz szénben a leggyorsabban eszközözzük.

Viszonteladónak árkedvezmény!

Készítik a legújabb divat szerint

öltönyöket

450.000 kor. Ugyiszintén teöltöket is teikabátokat a legjutányosabban.

Szabó István úri szob. Darabos-u. 17. Bent az uvarban.

**Legolcsóbb
Legtiszább
Legtakarékosabb**

egyenletes fűtés csak gázgyári

kokszzsal
érhető el.

Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a

gázgyárban

1 mázsa ára 75.000 korona —
Házhoz szállítás 4.000 korona és
a forgalmi adó. — 100 mázsdán
felül nagy árengedmény.

Kedvező üzleti feltételek!

TELEFON SZAM: 74.

Gazdálkodók figyelmébe!

Jó minőségű juhászcs bundát raktáron tart — megrendelést jutányosan készít. —

Szép kivitelű férfi és női bekecsek 1500.000 koronától feljebb kapható és megrendelhető.

Barkó szücsnél, Nyil uca 21.

Egész magyar honban híre jár már annak:

Nincs a kerek földön Párja FEUERMANN-nak

Bőröndöt, retikült, vagy utikazettát. Mindent legolcsóbban és a legjobbban ad.

PIAC-UTCA 44. SZ.

Ólmos

bármily mennyiségel vesz

a

Tiszántúli Hírlap

könyvnyomda vállalata.

Festéket

színes, zománcokot és minden színű porreszket kiváló minőségben nagyon olesón vásárolhat

STERN

festéküzletben Piac uca 10. Bikkvai szobában.

Specziális Kénné festés

Romáromi hölgytörzsnél. — Bika-bérlás.